

Organisatieonderdeel: Samenleving
Behandelaar: I. Evers
Telefoonnummer: 140342

Vorstelnr. <Neem dossiernr over uit lbabs>
Barneveld,
Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Lokaal Sport- en Beweegakkoord II**

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het Sport- en Beweegakkoord II.
2. Dit besluit ter kennisname naar de raad te sturen.

1. Inleiding

In de afgelopen 3 jaar is uitvoering gegeven aan het lokale Sport- en Beweegakkoord met als hoofddoel: 'Meer mensen een leven lang laten genieten van bewegen en sport in de gemeente Barneveld!'. Met behulp van het kernteam (bestaande uit een vertegenwoordiging van lokale partners uit sport, welzijn, onderwijs en gezondheid), veel vrijwilligers en professionals is er uitvoering gegeven aan de sportieve en maatschappelijke doelen binnen gemeente Barneveld. Ondanks de coronapandemie zijn in de afgelopen jaren al veel resultaten behaald. Het Sport- en Beweegakkoord heeft o.a. geresulteerd in het opzetten van valpreventietrainingen, de realisatie van een duofiets, het hernieuwen van het basketbalveld bij de Lijsterhof en er zijn diverse bijeenkomsten geweest ter ondersteuning van sportvereniging bij actuele thema's zoals duurzaamheid.

De gemeente ontving in de afgelopen jaren geld voor de uitvoering van het Sport- en Beweegakkoord via de specifieke uitkering lokale sportakkoorden. Per 2023 is het Sport- en Beweegakkoord onderdeel van de Brede SPUK-Regeling voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis. Dit betekent dat het Sport- en Beweegakkoord één van de vijftien onderdelen is waar de gemeente geld voor kan aanvragen. De voorwaarde is dat de gemeente hiervoor haar Sport- en Beweegakkoord heeft herijkt: Het Sport- en Beweegakkoord II. De aanvraag voor de Brede SPUK-Regeling wordt daarom gelijktijdig ter besluitvorming voorgelegd aan het college (voorstelnummer: 3012).

Binnen de gemeente Barneveld staan we voor een aantal sportieve en maatschappelijke uitdagingen. Zo sluit het sport- en beweegaanbod niet altijd meer aan bij de behoefte op zowel kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid. Daarnaast zijn er nog veel mensen voor wie sporten en bewegen niet vanzelfsprekend is. Zo zien we in de gemeente Barneveld dat er steeds minder mensen zijn die voldoen aan de beweegrichtlijn (46% in 2022, t.o.v. 51% in 2020, Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen GGD). Terwijl sport en bewegen juist kunnen bijdragen aan (het behouden van) een goede gezondheid. Sporten en bewegen zorgen o.a. voor een betere conditie, meer spierkracht en het verminderen van de behoefte aan zorg. Ook kunnen ze helpen om mentaal fit te blijven, zelfvertrouwen op te bouwen en zorgen ze voor verbondenheid binnen de samenleving.

In samenwerking met een brede groep partners is daarom gewerkt aan het Sport- en Beweegakkoord II. Dit is geen gemeentelijk beleidsstuk. Het is een akkoord tussen een groot aantal lokale partners, waar de gemeente er één van is. Naast de voortzetting van bestaande ambities, zijn nieuwe doelen geformuleerd. In de looptijd van het Sport- en Beweegakkoord II (2023 tot en met 2026) gaan de partners aan de slag met de concrete invulling op de thema's aangegeven bij onderdeel 2b (beoogd effect).

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

De voortgang van het Sport- en Beweegakkoord II wordt gemonitord aan de hand van een aantal indicatoren. Deze indicatoren zijn beschikbaar via de gezondheidsmonitor van de GGD. Ten eerste wordt gemonitord hoeveel mensen binnen de gemeente Barneveld voldoen aan de landelijke richtlijnen voor bewegen. Ook wordt de sport- en beweegdeelname gemonitord (zowel in verenigingsverband als daar buiten). Daarnaast monitoren we indirecte effecten, zoals (over)gewicht, ervaren gezondheid, gezonde levensverwachting, mentale gezondheid, veerkracht, sociale samenhang en eenzaamheid.

b) Maatschappelijk effect

Het beoogde maatschappelijke effect is om meer mensen in de gemeente Barneveld een leven lang te laten genieten van sport en bewegen. Hieraan zijn de volgende speerpunten gekoppeld:

1. Vitale sportaanbieders;
2. Sociaal veilige sport;
3. Ruimte voor bewegen;
4. Vaardig in bewegen;
5. Inclusie en diversiteit.

3. Argumenten

1a. Met het Sport- en Beweegakkoord wordt er gewerkt aan een stevigere positie van sporten en bewegen binnen de gemeente Barneveld. Het Sport- en Beweegakkoord draagt bij aan het behalen van de doelen die gesteld zijn binnen het gemeentelijk beleid.

1b. Het Sport- en Beweegakkoord II sluit nauw aan bij bestaand gemeentelijk beleid:

- Gelijktijdig met dit Sport- en Beweegakkoord II ligt het plan van aanpak voor de Brede SPUK Regeling voor Sport, bewegen, Cultuurparticipatie, Gezondheidsbevordering en de Sociale basis ter vaststelling voor aan het college (voorstelnummer 3012). Dit plan van aanpak en het Sport- en Beweegakkoord II zijn gelijktijdig en in samenhang opgesteld.
- Eind 2022 werd in de gemeente Barneveld het Gezonde Leefstijlakkoord gesloten. Het Sport- en Beweegakkoord II wordt in nauwe samenhang met dit akkoord uitgevoerd.
- De gemeente Barneveld doet mee aan de aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO). Met deze aanpak zet de gemeente in op het creëren van een gezonde en kansrijke leefomgeving voor jongeren om zo hun welbevinden te bevorderen en middelengebruik tegen te gaan. Een van de domeinen waar via de OKO aanpak op ingezet kan worden is het domein vrije tijd, waar sporten en bewegen een belangrijk onderdeel van zijn. De doelen uit het Sport- en Beweegakkoord II sluiten dan ook nauw aan bij de doelen van OKO.
- De gemeente maakt al geruime tijd gebruik van de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). Op het gebied van sport en bewegen worden deze functionarissen ingezet als verenigingsondersteuner en buurtsportcoaches. Deze functionarissen ondersteunen binnen de thema's van het Sport- en Beweegakkoord II.

1c. Met het Sport- en Beweegakkoord II kan de gemeente aanspraak maken op rijksmiddelen die via de Brede SPUK-Regeling voor sport, bewegen, gezondheidsbevordering en de sociale basis beschikbaar worden gesteld voor het Sport- en Beweegakkoord II.

3. Kanttekeningen

N.v.t.

4. Financiën

Vanuit het ministerie van VWS is via de Brede SPUK-Regeling voor de aankomende jaren budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Sport- en Beweegakkoord II. Vooralsnog is dit bedrag voor de jaren 2023 tot en met 2025 €41.486,- en voor 2026 €31.898,-. Dit bedrag komt beschikbaar ter vervanging van de specifieke uitkering lokale sportakkoorden.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Voor de herijking van het lokale Sport- en Beweegakkoord is het participatiebeleid van de gemeente Barneveld gevolgd. In samenwerking met de projectleider bewonersparticipatie is bepaald dat participatietrede 3 (meewerken) van toepassing is. Dit heeft geleid tot de volgende vormen van participatie:

Terugblik:

Om invulling te geven aan het vernieuwde Sport- en beweegakkoord in de gemeente Barneveld is er met het voormalige kernteam terug gekeken op de afgelopen periode van vier jaar waarin er aan het lokale Sport- en beweegakkoord is gewerkt. De belangrijkste terugkoppeling vanuit deze terugblik was dat het eerste Sport- en Beweegakkoord vooral gericht was op ideeën en activiteiten. Om het fundament van sportaanbieders en sport- en beweeginzet te versterken zijn doelen nodig die zich meer richten op de langere termijn. In het Sport- en Beweegakkoord II zijn daarom bij elk thema een aantal doelen geformuleerd. Zo wordt er duidelijk aangegeven wat we met elkaar willen bereiken.

Bijeenkomst maatschappelijke partners:

Na de terugblik is een bijeenkomst georganiseerd met een grote groep maatschappelijke partners uit de gemeente Barneveld. Deze partners vormden een vertegenwoordiging van diverse achtergronden. Zo waren partners aanwezig vanuit sportverenigingen, ondernemende sportaanbieders, onderwijsinstellingen en aanbieders uit zorg en welzijn. Gezamenlijk is gekeken naar de nieuwe ambities en wat er nodig is om deze ambities te behalen. Aanbevelingen zijn meegenomen in de verwerking van het Lokale Sport- en Beweegakkoord II.

Behoeftesonderzoek sportaanbieders:

Om te kijken of de nieuwe ambities aansluiten bij de sportaanbieders en om te kijken of er nog andere actuele behoeftes spelen die meegenomen moesten worden binnen het Sport- en Beweegakkoord II, is er een digitale uitvraag uitgezet onder sportverenigingen en commerciële aanbieders. Deze vragenlijst is in juni 2023 door bijna 40 van de circa 85 sportaanbieders (verenigingen en commerciële aanbieders) ingevuld. Aanbevelingen, ambities, hulpvragen en overige behoeftes zijn meegenomen in de herijking van het Sport- en Beweegakkoord II. Samen met de sportaanbieders, onder begeleiding van de verenigingsondersteuner, wordt in de loop van het akkoord gekeken naar concrete implementatie van de aanbevelingen.

Het kernteam, heeft de conceptversie van het akkoord gelezen en bekeken of de aanbevelingen voldoende zijn verwerkt. Daarnaast hebben zij de mogelijkheid gehad om zelf nieuwe toevoegingen/wijzingen in het akkoord te verwerken.

b) Communicatie

Alle (sport)verenigingen en sportaanbieders zullen via de verenigingsnieuwsbrief informatie ontvangen over het Sport- en Beweegakkoord II. Daarnaast wordt uitgebreide uitleg over het akkoord aangeboden tijdens een

sportcafé, gepland in november. Met het kernteam van het Sport- en Beweegakkoord II wordt verdere communicatie in de uitvoering meegenomen.

7. Uitvoering

In overeenstemming met de landelijke richtlijnen, wordt tijdens de midterm evaluatie van de Brede SPUK-Regeling, ook de voortgang van het Sport- en Beweegakkoord II tussentijds geëvalueerd. Waar nodig worden doelen of activiteiten bijgesteld. Voortgang wordt bepaald aan de hand van de indicatoren, opgenomen onder onderdeel 2a (meetbaar effect). Met het kernteam worden structurele afspraken gemaakt om de voortgang per thema bij te houden.

8. Bijlagen

1. Lokaal Sport- en Beweegakkoord II

LOKAAL SPORT- EN BEWEEGAKKORD II GEMEENTE BARNEVELD

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Proces	5
3. Thema's	6
3.1 Vitale Sportaanbieder	7
3.2 Sociaal veilige sport	8
3.3 Vaardig in bewegen	8
3.4 Inclusie en diversiteit	11
3.5 Ruimte voor sport en bewegen	13
4. Verbinden van vraag en aanbod	14
5. Organisatie	15
5.1 Kernteam	15
5.2 Themagroepen	15
5.3 Buurtsportcoaches Connect	15
5.4 Service	15
5.5 Financiën	15
5.6 Monitoring en evaluatie	15

1. INLEIDING

In juni 2020 is in de gemeente Barneveld met vele partners het Sport- en Beweegakkoord gemeente Barneveld gesloten. In dit akkoord zijn ambities en doelen gesteld vanuit de gezamenlijke ambitie 'Meer inwoners in de gemeente Barneveld een leven lang laten genieten van sport en bewegen'.

De afgelopen jaren is er door de inzet van een kerngroep en partners actief gewerkt om deze doelen te realiseren. Ondanks de coronapandemie zijn in de afgelopen jaren al veel resultaten behaald. Het sport- en beweegakkoord heeft o.a. geresulteerd in het opzetten van valpreventietrainingen, de realisatie van een duofiets, het hernieuwen van het basketbalveld bij de Lijsterhof en er zijn diverse bijeenkomsten geweest ter ondersteuning van sportvereniging bij actuele thema's zoals duurzaamheid.

Ondanks deze mooie resultaten is het nog steeds hard nodig in te zetten op sporten en bewegen. De afgelopen jaren is de wereld van sporten en bewegen veranderd. Binnen de gemeente Barneveld staan we daarom voor een aantal sportieve en maatschappelijke uitdagingen. Uitdagingen die passen bij de landelijke ontwikkelingen. Zo sluit het sport- en beweegaanbod niet altijd meer aan bij de behoefte aan verbetering van zowel kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid. Verder zien we landelijk dat de groep 12- tot 18-jarigen sterk uitstroomt bij (sport)clubs of verenigingen. Ook in gemeente Barneveld horen we dit vanuit verschillende verenigingen terug.

Daarnaast zien we dat verschillende groepen mensen nog te weinig bewegen en dat sporten of bewegen niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Zo zien we in de gemeente Barneveld dat er minder mensen zijn die voldoen aan de beweegrichtlijn (46% in 2022, t.o.v. 51% in 2020, Bron: Gezondeidsmonitor Volwassenen GGD). Terwijl sport en bewegen juist kunnen bijdragen aan (het behouden van) een goede gezondheid.

Sporten en bewegen zorgen niet alleen voor een betere conditie, meer spierkracht en het verminderen van de behoefte aan zorg, ook kunnen ze helpen om mentaal fit te blijven, zelfvertrouwen op te bouwen en zorgen ze voor verbondenheid binnen de samenleving.

Dit vraagt om vernieuwde ambities en een werkwijze die past bij de partners in de gemeente Barneveld. Daarom is ervoor gekozen het proces, de werkwijze en de ambities onder de loep te nemen, en samen met de partners (een vertegenwoordiging van lokale partners op het gebied van sport (zowel verenigingen als commerciële aanbieders), onderwijs, zorg en welzijn) nieuwe ambities te formuleren. Deze ambities sluiten aan bij de lopende ambities uit het eerste Sport- en Beweegakkoord. Daarnaast is er een nieuw Landelijk Sportakkoord, Sport versterkt, waarin verschillende thema's zijn benoemd. Het Sport- en Beweegakkoord II sluit aan bij deze landelijke thema's, zie hoofdstuk 3. Ook worden in dit akkoord de behoeften van sportaanbieders meegenomen. Het vernieuwde Sport- en Beweegakkoord loopt van 2023 tot en met 2026.

2. PROCES

Terugblik

Om invulling te geven aan het Sport- en Beweegakkoord II in de gemeente Barneveld is er met het kernteam terug gekeken op de afgelopen periode van jaren waarin er aan het lokale Sport- en Beweegakkoord is gewerkt. In dit Sport- en Beweegakkoord waren ambities vooral gericht op de activiteiten in plaats van doelen. Om het fundament van sportaanbieders en sport- en beweegbeleid te versterken is een visie nodig die zich meer richt op de langere termijn. Het vernieuwde Sport- en Beweegakkoord II geeft richting en zet neer wat we met elkaar willen bereiken. In de looptijd gaan partners aan de slag met de concrete invulling, onder leiding van het kernteam.

Gezamenlijke ambities maatschappelijke partners

In samenwerking met een brede groep partners bestaande uit sportverenigingen, ondernemende sportaanbieders, onderwijsinstellingen en aanbieders uit zorg en welzijn zijn nieuwe ambities geformuleerd en lokale kansen in kaart gebracht.

Behoefteonderzoek sportaanbieders

Om te kijken of de nieuwe ambities aansluiten bij de sportaanbieders en om te kijken of er nog andere actuele behoeftes spelen die meegenomen moesten worden binnen het nieuwe Sport- en Beweegakkoord II, is er een digitale uitvraag uitgezet onder sportverenigingen en commerciële aanbieders. Deze vragenlijst is in juni 2023 door bijna 40 van de circa 85 sportaanbieders (verenigingen en commerciële aanbieders) ingevuld. Aanbevelingen, ambities, hulpvragen en overige behoeftes zijn meegenomen in de herijking van het nieuwe Sport- en Beweegakkoord. Samen met de sportaanbieders, onder begeleiding van de verenigingsondersteuner, wordt in de loop van het akkoord gekeken naar concrete implementatie van de aanbevelingen. Deze ambities zijn via een digitale uitvraag getoetst onder sportverenigingen en commerciële aanbieders, om zo behoeften en actuele onderwerpen op te halen.

Verbinding met sociaal-maatschappelijke thema's

Bij het formuleren van ambities is ook de verbinding gelegd tussen het vernieuwde Sport- en Beweegakkoord en andere relevante maatschappelijke ontwikkelingen. In het Coalitieakkoord 2022-2026 en de Programmabegroting 2023 is de ambitie uitgesproken om sport en bewegen in te zetten om sociaal-maatschappelijke doelen te bereiken, en de maatschappelijke slagkracht van sport en bewegen te vergroten. Inmiddels is ook het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) afgesloten, dat een brede blik heeft op gezondheid, sport en preventie. Het vernieuwde Sport- en Beweegakkoord is in de gemeente Barneveld dan ook onderdeel van het Integrale plan van aanpak van GALA. De financiering van GALA en Landelijk Sportakkoord II zijn onder één brede specifieke uitkering voor gemeenten ondergebracht ('de Brede SPUK-Regeling'). Dat maakt het mogelijk om sport en bewegen te verbinden aan andere domeinen.

Daarnaast is er ook een lokaal preventieakkoord, het Gezonde leefstijlakkkoord. Veel van de organisaties die daarbij betrokken zijn, zijn ook aangesloten bij het de evaluatie van het Sport- en Beweegakkoord. Er gaat dan ook verkend worden of het mogelijk is om voor beide akkoorden te gaan werken met één kernteam. Bij de formulering van de nieuwe ambities van het vernieuwde Sport- en Beweegakkoord zijn ook de kernteamleden van het Gezonde Leefstijlakkkoord aanwezig geweest, zodat de doelen en ambities goed bij elkaar aan sluiten.

Het najaar van 2023 wordt gebruikt om samen met de partners in werkgroepen (zie hoofdstuk 10. Organisatie) verder invulling te geven aan deze ambities.

3. DE THEMA'S

In het vernieuwde Sport- en Beweegakkoord gaan we verder met de vier thema's uit het eerste sport- en Beweegakkoord, al hebben ze soms een iets andere naam. Daarnaast is er vanuit de verbinding met het Landelijke Sportakkoord II de opdracht voor gemeenten gekomen om ook te werken aan het thema Sociaal veilige sport. De thema's van het Sport- en Beweegakkoord II zijn daarmee als volgt:

- 1. Vitale sportaanbieders (voorheen: Vitale sport- en beweegaanbieders)**
- 2. Sociaal veilige sport (voorheen: Positieve sportcultuur)**
- 3. Ruimte voor sport en bewegen (voorheen: Duurzame sportinfrastructuur)**
- 4. Vaardig in bewegen**
- 5. Inclusie en diversiteit (voorheen: Inclusief sporten en bewegen)**

Bij alle thema's zoeken we, zoals dat ook al uitgesproken was als wens in het eerste sportakkoord, verbinding met zorg, welzijn en het sociaal domein. In de volgende hoofdstukken worden per thema de ambities uitgewerkt. De thema's hangen uiteraard met elkaar samen. Wie bijvoorbeeld meer mensen aan het sporten krijgt, versterkt daarmee vaak ook de lokale sportaanbieders.

3.1 Vitale sportaanbieders

Sportaanbieders, zowel verenigingen als commerciële aanbieders, staan aan de basis voor het verzorgen van het lokale sport- en beweegaanbod in de gemeente Barneveld. Corona heeft grote impact gehad op sport- en beweegaanbieders. Echter, de meeste verenigingen geven aan dat dit niet heeft geleid tot een groot ledenverlies. Wanneer dit wel zo was, is het ledenaantal bij veel verenigingen inmiddels weer terug op het oude niveau. Dit is een tegenstelling met de landelijke data. Dit betekent niet dat er geen uitdagingen zijn voor sportaanbieders. Sport- en beweegaanbieders geven aan op verschillende gebieden ondersteuning nodig te hebben. Om te zorgen dat sport- en beweegaanbieders vitale verenigingen zijn en blijven, hebben we de behoeftes meegenomen in de onderstaande ambitie.

Onze ambitie

De sportaanbieders in de gemeente Barneveld bieden kwalitatief sterk, veilig en toegankelijk aanbod. Door het kwalitatief versterken van het technisch kader, bestuurlijk kader en haar vrijwilligers ontwikkelen sportaanbieders zich sterk richting de toekomst. Met technisch kader bedoelen we deskundigheidsbevordering of training van de instructeurs of trainers binnen een vereniging.

Wat gaan we doen?

Clubkadercoach

We versterken het technisch kader van sportverenigingen door het inzetten van een clubkadercoach bij verenigingen die aangeven hier behoefte aan te hebben. De clubkadercoach biedt 'coach de coach' trajecten aan om het kader op pedagogisch en didactisch vlak te versterken. Deze clubkadercoach bewaakt in zijn/haar aanpak ook het veilige sportklimaat op de club.

Trainers en coaches zijn van groot belang bij het in beweging brengen van de inwoners. Zij geven leiding aan de groep, leren vaardigheden aan en zijn van grote

toegevoegde waarde voor het positieve sportklimaat op het veld. Trainers en coaches kennen ook in Barneveld uitdagingen. Niveauverschillen binnen de groepen zijn groot en daarom is het voor hen een uitdaging om aanbod te ontwikkelen waarmee iedereen continue in beweging is. Ook worden zij graag ondersteund in het omgaan met het gedrag van de sporters. Meerdere verenigingen hebben aangegeven behoefte te hebben aan ondersteuning van een clubkadercoach. In de implementatieperiode gaat de verenigingsondersteuner samen met deze verenigingen kijken naar de mogelijkheden tot inzet van een clubkadercoach bij deze verenigingen.

Kennisdeling en begeleiding

Sportaanbieders in Barneveld geven aan dat zij behoefte hebben aan kennis en begeleiding op drie vlakken:

1. Werven en behouden van vrijwilligers
2. Werven en behouden van leden
3. Ontwikkelen van beleid

Door het inzetten van een expert of procesbegeleider op de club, of het aanbieden van themasessies helpen we sportaanbieders hierbij. Dat doen we met twee acties:

Sportaanbieders worden met regelmaat samengebracht voor het delen van kennis en ervaringen en versterken elkaar waar mogelijk. Door het inzetten van een inspirerende spreker of vernieuwend aanbod worden verenigingen verleid aanwezig te zijn.

De lokale verenigingsondersteuner zorgt ervoor, bijvoorbeeld met een jaarplanning, dat sportaanbieders gebruik maken van de 'services' die vanuit het Landelijk Sportakkoord op bovenstaande thema's beschikbaar zijn. Dit zijn gratis scholingen of opleidingen voor het kader van verenigingen (zie hoofdstuk 10.4.1 services).

3.2 Sociaal veilige sport

Het thema Sociaal veilige sport heeft als doel een basis te creëren waar iedereen veilig en met plezier kan sporten, bewegen en sport beleven. Hiermee wordt het fundament van de sport verstevigd. Ongewenste situaties zoals discriminatie, grensoverschrijdend gedrag, doping en matchfixing zijn een bedreiging om met plezier te kunnen sporten. Door sport en bewegen in de kern veilig en verantwoord te organiseren dragen we bij aan een sterker fundament. Want iedereen die sport en beweegt heeft recht op een sociaal veilige omgeving.

Onze ambitie

Alle inwoners moeten met plezier kunnen sporten, bewegen en sport beleven in een omgeving waar iedereen zich veilig en op zijn gemak voelt.

Wat gaan we doen?

Basiseisen bevorderen

Uit navraag bij sport- en beweegaanbieders binnen de gemeente Barneveld blijkt dat 75% van de aanbieders aandacht heeft voor een sociaal veilige omgeving op de club. Alle aanbieders geven hier op eigen wijze invulling aan, waarbij de meeste aanbieders een gedragscode en/of huisreglement hebben opgesteld. Er zijn weinig tot geen aanbieders die aan alle basiseisen vanuit NOC*NSF en de Vereniging Sport en Gemeenten voldoen. Aanbieders die aangeven geen aandacht te hebben voor dit thema, geven hier als reden voor dat er nog geen incidenten hebben plaatsgevonden. Bewustwording van dit thema aan de voorkant is daarom ook van groot belang.

We maken aanbieders bewust van het feit dat het thema 'Veilig sportklimaat' voor alle aanbieders een aandachtspunt betreft. We versterken elkaar en ondersteunen aanbieders bij het uitrollen van de basiseisen van een sociaal veilige sport.

Deze basiseisen zijn:

1. Het aanstellen van een vertrouwenscontactpersoon
2. Alle trainers en coaches zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag
3. De club beschikt over gedragsregels/huishoudelijk reglement
4. Trainers en coaches volgen een e-learning over sociaal veilige sport

Overkoepelende vertrouwenscontactpersoon

Sportaanbieders geven aan dat zij graag investeren in een sociaal veilige club, maar dat het vinden van een vertrouwenscontactpersoon vaak een struikelblok is. Daarom bieden we de volgende steun.

We verkennen de mogelijkheden om een vertrouwenscontactpersoon aan te stellen die voor alle verenigingen gevestigd in de gemeente Barneveld ingezet kan worden.

Clubkadercoach

Bij het thema 'Vitale aanbieders' is al aan bod gekomen dat clubkadercoaches kunnen worden ingezet om trainers en coaches te ondersteunen. Deze clubkadercoach heeft zicht op de situatie op de locatie en krijgt daarom ook een signalerende rol op het thema sociaal veilige sport.

We zetten een clubkadercoach in om een veilig en gezond klimaat op en rondom de beweeglocaties te borgen.

3.3 Vaardig in bewegen

Voor kinderen en jongeren is het belangrijk om veel te bewegen. Ze ontwikkelen zich motorisch beter en zijn fitter. Vanuit het thema Vaardig in bewegen streven we naar kansen voor ieder kind en iedere jongere om vaardig en veelzijdig te sporten en bewegen onder de juiste begeleiding. Daarbij staan plezier en ontwikkeling centraal. De basis voor een leven lang sporten en bewegen wordt gelegd in je jeugd. Voor het versterken van die basis is samenwerking van verschillende domeinen cruciaal: sport, onderwijs, kinderopvang, de gemeente en meer. Vaardig in bewegen is niet alleen een thema voor de jonge jeugd. In dit herziene Sport- en Beweegakkoord gaat het ook over ouderen. Inwoners krijgen op latere leeftijd te maken met fysieke ongemakken en moeten op een veilige, verantwoorde manier in beweging blijven. Dat draagt bij aan fysieke mogelijkheden, gezondheid en deelname aan de maatschappij.

Onze ambitie voor jeugd

We streven naar kansen voor alle kinderen om vaardig en veelzijdig te sporten en bewegen, waarbij plezier en ontwikkeling centraal staan. Onder de juiste begeleiding.

Wat gaan we doen?

Naast bewegingslessen op school streven we er binnen de gemeente Barneveld naar dat de jeugd in de diverse kernen ook buiten schooltijd zoveel mogelijk beweegt. Uiteindelijk is hierbij het doel dat zoveel mogelijk kinderen structureel in beweging komen en wanneer gewenst doorstromen naar sport- en beweegaanbieders.

Jonge jeugd binden

De sport- en beweegaanbieders in de gemeente Barneveld geven aan veel aanbod te hebben voor de jonge jeugd tot en met 12 jaar. Veel sportverenigingen geven zelfs prioriteit aan deze doelgroep. Zij zien veel kansen om deze doelgroep extra te binden aan het aanbod. Om aansluiting te vinden bij behoeften vanuit het onderwijs en de sportaanbieders zijn de twee acties geformuleerd.

Er wordt naschools sportaanbod in de wijk of bij sportverenigingen georganiseerd om jonge jeugd kennis te laten maken met het brede sportaanbod.

Er worden pleinactiviteiten binnen het primair onderwijs georganiseerd om meer beweging tijdens- of na schooltijd te realiseren.

Zwemvaardigheid bevorderen

Naast beweegvaardigheid is ook zwemvaardigheid een belangrijk aandachtspunt. We streven er naar dat alle kinderen binnen de gemeente Barneveld zwemvaardig de basisschool verlaten. Dit is niet alleen een belangrijk thema onder de jonge jeugd, maar vraagt ook de nodige aandacht onder specifieke doelgroepen in alle leeftijden.

We verwijzen en begeleiden alle inwoners die niet in het bezit zijn van een zwemdiploma door naar de mogelijkheden.

Binnen de gemeente Barneveld wordt een nieuwe visie rondom zwemvaardigheid ontwikkeld. Vanuit het Sport- en Beweegakkoord wordt vooral ingezet op bewustwording en doorverwijzing van de doelgroep. Daarnaast heeft de gemeente voor inwoners met een laag inkomen de mogelijkheid om voor het behalen van zwemdiploma A een vergoeding aan te vragen voor zwemlessen via de minimaregeling.

Onze ambitie voor ouderen

Ouderen zijn zich bewust dat sport en bewegen bijdraagt aan de gezondheid richting de toekomst. Zij worden voldoende begeleid om veilig te bewegen en gestimuleerd om structureel in beweging te blijven.

Wat gaan we doen?

Vaardig in bewegen voor ouderen heeft directe verbinding met het GALA. Bijvoorbeeld als het gaat om valpreventie of fietstraining om veilig te bewegen in het verkeer. Daarnaast zien we dat steeds minder ouderen voldoen aan de beweegrichtlijnen. Het stimuleren van sporten en bewegen in deze doelgroep en het creëren van passend sportaanbod is daarom ook een belangrijk onderdeel in het GALA.

De professionals binnen zorg en welzijn staan in direct contact met oudere inwoners. Zij onderschrijven het belang van sport en bewegen en spelen een belangrijke rol in doorverwijzing naar het programma valpreventie of het begeleiden naar passend sportaanbod (zie hoofdstuk 4 Verbinden van vraag en aanbod).

Vanuit het Sport- en Beweegakkoord II ondernemen we de volgende acties: Binnen de brede SPUK regeling wordt een ketenaanpak rondom valpreventie opgezet. Het doorgeleiden naar structureel beweegaanbod is onderdeel van deze ketenaanpak.

We zoeken de verbinding tussen sport en zorg en welzijn. Inwoners worden begeleid om deel te nemen aan beweegactiviteiten.

Verenigingen worden ondersteund in de mogelijkheden om passend sport- en beweegaanbod voor ouderen te creëren.

3.4 Inclusie en diversiteit

Het thema Inclusie en diversiteit gaat over een toegankelijke en laagdrempelige sector, waarin iedereen die mee wil doen daadwerkelijk mee kan doen en waarin sprake is van kansengelijkheid in en door sport- en beweegdeelname. Voor sommige groepen mensen, zoals mensen met een beperking, inwoners van zogenaamde aandachtswijken en mensen met een slecht ervaren (psychische) gezondheid is sporten en bewegen niet vanzelfsprekend. In het Lokaal Sport- en Beweegakkoord II voor de gemeente Barneveld richten we ons op het zoveel mogelijk wegnemen van financiële, sociale en fysieke belemmeringen.

Onze ambitie

Sport en bewegen moeten financieel, fysiek en sociaal zo goed mogelijk toegankelijk worden gemaakt voor alle inwoners. Iedereen moet zich welkom voelen ongeacht afkomst, geaardheid, beperking of leeftijd.

Wat gaan we doen?

Financiële toegankelijkheid

Binnen de gemeente Barneveld is er voor mensen met een lager inkomen de mogelijkheid om gebruik te maken van een (gedeeltelijke) vergoeding voor sport en cultuur via de minimaregelingen. Daarnaast is de gemeente Barneveld in mei 2023 van start gegaan met de pilot voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur én het Volwassenfonds Sport & Cultuur.

Minimaregelingen, het Jeugdfonds Sport & Cultuur en het Volwassenfonds Sport & Cultuur hebben een zichtbare plek binnen de gemeente Barneveld. Alle partijen uit het onderwijs, welzijn, zorg en sport zijn bekend met de mogelijkheden en zorgen voor een juiste doorverwijzing.

De juiste begeleiding voor iedereen

Sportaanbieders moeten toegankelijk zijn voor alle inwoners. De verbinding tussen sport en zorg vanuit het thema 'Vaardig bewegen' helpt daarbij, maar het is ook van belang dat trainers, coaches en ander kader van sportaanbieders en partners voldoende zijn opgeleid om te gaan met diverse doelgroepen.

We bieden gemeente breed scholingen aan voor kader van sport- en beweegaanbieders en professionals uit het onderwijs, welzijn en de zorg, zodat zij aanbod voor specifieke doelgroepen, met de juiste begeleiding, kunnen realiseren. Zij ontvangen hierbij ondersteuning.

3.5 Ruimte voor sport en bewegen

Het thema Ruimte voor sport en bewegen is gericht op het creëren van een toekomstbestendige sportinfrastructuur die uitnodigend, faciliterend en toegankelijk is voor iedereen. We leggen meer verbindingen tussen ruimte voor sport en bewegen en andere relevante domeinen, zoals zorg, welzijn en onderwijs. Voor alle inwoners moeten er mogelijkheden zijn om te sporten bij een sportaanbieder of in de openbare ruimte. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de accommodaties zo goed mogelijk worden benut. Daarnaast is het belangrijk dat ook de omgeving uitnodigend is om te gaan sporten of bewegen.

Het inrichten van een leefomgeving die sporten en bewegen stimuleert heeft een directe link met het Gezonde Leefstijl Akkoord en de Omgevingsvisie. Vanuit het Sport- en Beweegakkoord is het een belangrijk doel om sporten en bewegen in de openbare ruimte te stimuleren. Echter, het budget van het Sport- en Beweegakkoord is ontoereikend om nieuwe beweegfaciliteiten te realiseren.

Onze ambitie

Alle inwoners weten waar zij op een laagdrempelige manier kunnen sporten en/of bewegen bij de verenigingen en in de openbare ruimte.

Wat gaan we doen?

In beeld brengen van mogelijkheden voor sport en bewegen

Op diverse plekken kunnen inwoners deelnemen aan activiteiten rondom sport en bewegen, zoals bij sportverenigingen of ondernemende sportaanbieders. Er zijn ook mogelijkheden om te bewegen in de openbare ruimte. Waar liggen deze accommodaties, zijn deze toegankelijk voor ongeorganiseerde sporters, maar zijn deze accommodaties ook toegankelijk voor inwoners met een beperking?

We brengen in kaart waar inwoners uit de gemeente kunnen sporten, spelen en bewegen. Tevens maken we inzichtelijk of deze locaties toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Beter inzetten bestaande accommodaties

De helft van de sportaanbieders met een eigen accommodatie stellen deze al beschikbaar voor andere organisaties. Bijvoorbeeld voor andere sportaanbieders, partners uit het onderwijs en eigen leden. Er is echter nog meer ruimte beschikbaar voor het aanbieden van activiteiten. Hier liggen kansen voor het realiseren van mooie samenwerkingen tussen sport, bewegen en andere domeinen. Ook liggen er kansen om binnen bestaande accommodaties in te zetten op een bredere kijk op gezondheid, bijvoorbeeld door accommodaties te stimuleren om aan de slag te gaan met een gezonde voedselomgeving, of te kijken naar hun beleid rondom alcohol en roken.

We maken inzichtelijk welke sportaccommodaties ruimte beschikbaar hebben. Om een brede samenwerking tussen sport, welzijn, zorg te versterken worden accommodaties breed ingezet.

We stimuleren en begeleiden sportaccommodaties naar een gezonde sport en beweegomgeving. Hierbij wordt de verbinding gezocht met het Gezonde Leefstijlakkkoord.

Aanpassen openbare ruimte

Het realiseren van nieuwe beweegvoorzieningen als doel is niet passend binnen het Sport- en beweegakkoord. Het ontwikkelen van programma's of activiteiten die zorgen voor het blijvend stimuleren van het gebruik van bestaand aanbod in de openbare ruimte heeft wel de nodige aandacht. Met het akkoord willen we (indien mogelijk) bijdragen aan openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen.

We ontwikkelen nieuwe programma's of activiteiten die ervoor zorgen dat inwoners blijvend en herhaaldelijk in de openbare ruimte sporten en bewegen.

4. VERBINDEN VAN VRAAG EN AANBOD

Sport- en beweegaanbieders kunnen voor vragen over ondersteuning voor het versterken van hun club of het in beweging brengen van doelgroepen terecht bij de verenigingsondersteuner van Connect. Connect is het eerste aanspreekpunt voor de sport en beweegaanbieders en zorgen voor passende ondersteuning en begeleiding.

Uit de gesprekken met partners blijkt dat er mogelijkheden liggen om deze rol uit te breiden door Connect als verbinder tussen vraag en aanbod in te zetten. Sport- en beweegaanbieders kunnen bij hen terecht, maar ook inwoners die passend beweegaanbod zoeken.

Wat gaan we doen?

- *Er wordt inzichtelijk gemaakt welk aanbod er voor de inwoners beschikbaar is. Dit aanbod richt zich breder dan sport en richt zich op participatie in de maatschappij.*
- *Inwoners met een sport of beweegvraag worden begeleid naar een passend aanbod om in beweging te komen en blijven. Dit komt ook terug bij het thema 'Vaardig in bewegen'.*

In de implementatiefase gaan we verder uitvoering geven aan hoe we inwoners met een sport- of beweegvraag gaan bereiken. Vanuit de maatschappelijk partnerbijeenkomst bleek dat deze vraag namelijk bij verschillende organisaties wordt neergelegd. Verdere uitwerking hierop volgt.

5. ORGANISATIE

5.1 Kernteam

Sport, bewegen en een gezonde leefstijl gaan hand in hand. Om krachten te bundelen wordt onderzocht of de kernteams van het Sport- en Beweegakkoord en het Gezonde Leefstijlakkoord gemeente Barneveld samengevoegd kunnen worden tot één kernteam. Het kernteam zal (ongeacht samenvoeging) bestaan uit een vertegenwoordiging vanuit diverse achtergronden, zoals sport, zorg, welzijn, onderwijs en gemeente. Het kernteam bewaakt de voortgang van het Sport- en Beweegakkoord II. Zij houden de regie. Ze zien erop toe dat acties die worden uitgezet van het Sport- en Beweegakkoord II in de gemeente Barneveld bijdragen aan de ambities en doelen van dit akkoord, en signaleren het als op een van de ambities geen voortgang is.

5.2 Themagroepen

Om betrokkenheid van de lokale partners te vergroten wordt de structuur en werkwijze van het akkoord aangepast. In het vorige Sport- en beweegakkoord werd vooral financiering aangevraagd voor materiële voorzieningen en kortlopende projecten. Om meer structurele activiteiten te stimuleren worden er themagroepen opgericht. Daarin geven partners gezamenlijk, onder leiding van een buurtsportcoach of andere professional, vorm aan één van de ambities. De themagroep doet een aanvraag voor beschikbare middelen bij het kernteam en geeft gezamenlijk invulling aan de ambitie op basis van een projectplan.

5.3 Buurtsportcoaches Connect

Dit Sport- en Beweegakkoord wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de lokale buurtsportcoaches. In de gemeente Barneveld zijn de buurtsportcoaches ondergebracht bij Connect. Zij staan in direct contact met sportaanbieders, maatschappelijke partners en doelgroepen in de verschillende kernen. Vanuit hun eigen werkzaamheden dragen zij bij aan realisatie van de doelstellingen en leggen ze waar mogelijk de verbinding met partners en ambities uit het akkoord.

5.4 Services

Vanuit het Landelijk Sportakkoord II zijn voor sportaanbieders services beschikbaar. Dit zijn gratis scholingen voor het bestuur, vrijwilligers of het technisch kader op sportgenerieke of sportspecifieke (technische) thema's. Deze services kunnen bijvoorbeeld ingezet worden om een thema-avond op een bepaald onderwerp waar ondersteuning voor nodig is te geven. Aanvragen kunnen worden ingediend door de lokale verenigingsondersteuner, werkzaam voor Connect.

5.5 Financiën

De gemeente Barneveld ontvangt uitvoeringsbudget van het Rijk. Hiermee worden de ambities en doelstellingen uit het Sport- en Beweegakkoord Barneveld gerealiseerd. Het gaat om een jaarlijks budget van €41.486 tot en met 2026. Dit budget wordt ter beschikking gesteld aan het kernteam. Vanuit de diverse themagroepen kan op dit budget aanspraak worden gemaakt. Het kernteam beheert de middelen en keurt aanvragen vanuit de themagroepen goed op basis van een plan van aanpak inclusief begroting. Jaarlijks wordt er verantwoording afgelegd van uitgevoerde projecten en behaalde resultaten.

5.6 Monitoring en evaluatie

Jaarlijks worden uitgezette acties en resultaten in kaart gebracht door het kernteam en wordt de voortgang zichtbaar gemaakt aan partners en verenigingen. Het kernteam laat zien waar we staan richting de beschreven ambities en bekijken waar de speerpunten moeten komen te liggen voor het daaropvolgende jaar. Data moet leiden tot een structurele samenwerking tussen partners en voortgang van het akkoord. Jaarlijks vindt met de verschillende themagroepen een evaluatie plaats. Aan het eind van het akkoord wordt aan de hand van cijfers vanuit de gezondheidsmonitor van de GGD, de OKO-monitor en SMAP gemeten wat het effect is van dit akkoord.

LOKAAL SPORT- EN BEWEEGAKKOORD II GEMEENTE BARNEVELD

